

u
W
3

weetspoor

woorden met ou

Schrijf je **ou** of **au**?
Dat kun je niet horen.
Dat moet je **onthouden**.

1. Hak het woord in stukjes.
2. Bij welke stukjes past het **weetspoor**?
3. Onthoud hoe je deze stukjes schrijft.
4. Controleer het woord.

K R W

Let op: er zijn veel meer woorden met **ou** dan woorden met **au**. Onthoud de woorden met **au**. De andere woorden schrijf je met **ou**.

Deze woorden klinken hetzelfde, maar je schrijft ze anders:
kou van *vriezen*: ou
ik *kauw* van *eten*: au

rouw van *verdriet*: ou
rauw van *groente*: au

mouwen van *kleren*: ou
mauwen van *pezen*: au

vasthouden
de beeldhouwer
de mouw
het oerwoud
de inhoud
in de rouw
vertrouwen
behouden

de landbouw
het onderhoud
de verhouding
scouting
het berouw
de juffrouw
wantrouwen
de schouwburg

u
W
4

weetspoor

woorden met au

Schrijf je **ou** of **au**?
Dat kun je niet horen.
Dat moet je **onthouden**.

1. Hak het woord in stukjes.
2. Bij welke stukjes past het **weetspoor**?
3. Onthoud hoe je deze stukjes schrijft.
4. Controleer het woord.

K R W

Let op: er zijn veel meer woorden met **ou** dan woorden met **au**. Onthoud de woorden met **au**. De andere woorden schrijf je met **ou**.

Deze woorden klinken hetzelfde, maar je schrijft ze anders:
kou van *vriezen*: ou
ik *kauw* van *eten*: au

rouw van *verdriet*: ou
rauw van *groente*: au

mouwen van *kleren*: ou
mauwen van *pezen*: au

de dinosaurus
de wenkbrauw
de dauw
de astronaut
de paus
de kabeljauw
klauteren
automatisch

grauw
miauwen
de auteur
de pauze
de fauna
applaudisseren
het restaurant
nauwkeurig

u
WW
10

werkwoorden

persoonsvorm herkennen

In de meeste zinnen staat één persoonsvorm.
Mijn ene zus is aan het tekenen.
Mijn andere zus leest een dik boek.
Mijn broer gaat weer computeren.
Wil jij vandaag met me spelen?

1. Bedenk: is het een **werkwoord** of niet?
2. Een werkwoord heeft **vijf** persoonsvormen: drie in de **tt**, twee in de **vt**.
3. **tt**: twijfel je: wel of geen **t**? Denk aan *lopen*.
4. **vt**: is het **-te** of **-de**? Denk aan 't kofschip.

Verandert de **tijd** van een zin?
Dan verandert de persoonsvorm.
Tegenwoordige tijd (**tt**): *Emir loopt*.
Verleden tijd (**vt**): *Emir liep*.

Verandert **enkelvoud** in **meervoud** of **meervoud** in **enkelvoud**?
Dan verandert de persoonsvorm.
Enkelvoud (**ev**): *De hond rent*.
Meervoud (**mv**): *De honden rennen*.

Verander je een zin in een **vraagzin**?
Dan komt de persoonsvorm meestal **vooraan** te staan.
De buurvrouw krijgt een baby.
Krijgt de buurvrouw een baby?

Ik drink thee.
Ik dronk thee.
De kat eet.
De katten eten.
Hij krijgt les.
Krijgt hij les?

Ik vraag iets.
Ik vroeg iets.
De auto reed.
De auto's reden.
De baby slaapt.
Slaapt de baby?
Hij bleef thuis.
Hij blijft thuis.
Blijft hij thuis?

U

WW
11

werkwoorden

pv's van onregelmatige werkwoorden

Werkwoorden hebben vijf persoonsvormen (drie tt, twee vt).

1. ik <i>loop</i>	1. ik <i>vind</i>
2. hij <i>loopt</i>	2. hij <i>vindt</i>
3. wij <i>lopen</i>	3. wij <i>vinden</i>
4. ik <i>liep</i>	4. ik <i>vond</i>
5. wij <i>liepen</i>	5. wij <i>vonden</i>

1. Bedenk: is het een *werkwoord* of niet?
2. Een werkwoord heeft *vijf persoonsvormen*: drie in de **tt**, twee in de **vt**.
3. **tt**: twijfel je: wel of geen **t**? Denk aan *lopen*.
4. **vt**: is het *~te* of *~de*? Denk aan 't *kofschip*.

Bij onregelmatige werkwoorden verandert in de vt de klank. ik *loop* (tt) - ik *liep* (vt)

In de vt zijn er maar twee verschillende persoonsvormen. De **hij-vorm** is gelijk aan de **ik-vorm**. ik *liep* - hij *liep*, ik *stond* - hij *stond*

In de vt komt bij de **hij-vorm** **geen t** achter de **ik-vorm**. Dus: een persoonsvorm in de vt eindigt **nooit** op **dt**!

Eindigt een pv in de vt op /t/? Dan mag je het woord langer maken: ik *stond* (want: *stonden*). Maak een pv in de **tt** **nooit** langer!

woorden van de week

ik kwam (*komen*)
hij kwam
wij kwamen
ik stond (*staan*)
hij stond
wij stonden

extra woorden

ik kreeg (*krijgen*)
hij kreeg
wij kregen
ik dacht (*denken*)
hij dacht
wij dachten
ik reed (*rijden*)
hij reed
wij reden

U

K
27

klankspoor

vaste stukjes: ~aar, ~aard, ~er, ~erik, ~eur, ~ier, ~ist

Woorden met deze vaste stukjes verwijzen vaak naar *mensen*.

wandelaar, lafaard, zanger, slimmerik, acteur, koerier, gitarist

1. Hak het woord in stukjes.
2. Bij welke stukjes past het *klankspoor*?
3. Schrijf deze stukjes zoals je ze hoort.
4. Controleer het woord.

Met de stukjes ~ster, ~trice, ~es, ~in, ~e worden *vrouwelijke* woorden gevormd.

zwemmer - zwemster
acteur - actrice
danser - danseres
vriend - vriendin
violist - violiste

Let op het meervoud van woorden op ~erik. Onthoud: je schrijft maar één **k**.

slimmerik - slimmeriken

Veel woorden op ~aard, ~erik en ~erd klinken *negatief*. lafaard, viezerik, dommerd

woorden van de week

de tekenaar
de gierigaard
de voetballer
de slimmerik
de acteur
de kruidenier

extra woorden

de gitarist
de goochelaar
de lafaard
de schoonmaker
de zwemster
de actrice
de violiste
de danseres
de vriendin